

การแสดงออกของผู้ใช้บริการในพื้นที่สาธารณะผ่านบอร์ดแลกเปลี่ยน อินสตาแกรมของสำนักหอสมุดกลาง มจพ.: การวิเคราะห์เชิงสังคมและการ สื่อสารในบริบทห้องสมุดมหาวิทยาลัยยุคปัญญาประดิษฐ์

นวรรตน์ โพธิ์เขียว¹

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์รูปแบบการแสดงออกของผู้ใช้บริการในพื้นที่สาธารณะของห้องสมุดและศึกษาบทบาทของนวัตกรรมบริการในการทำหน้าที่เป็นพื้นที่ปลอดภัย เพื่อรับมือกับความท้าทายด้านการสื่อสารในยุคปัญญาประดิษฐ์ที่ขับเคลื่อนด้วยประสิทธิภาพ การวิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน โดยบูรณาการการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงปริมาณด้วยสถิติเชิงพรรณนาร่วมกับการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ เพื่อตีความเนื้อหาที่ผู้ใช้บริการแสดงความคิดเห็นจากบอร์ดแลกเปลี่ยนอินสตาแกรมที่มีชื่อว่า “LibMePlay” โดยมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 300 รายการ ผลการวิจัยเชิงปริมาณพบว่า วัตถุประสงค์หลักของการแสดงออกมุ่งเน้นไปที่ การสร้างอัตลักษณ์และตัวตนของผู้ใช้บริการ (ร้อยละ 49.3) รองลงมาคือการแสวงหาความบันเทิง (ร้อยละ 18.7) และการระบายอารมณ์หรือความเครียด (ร้อยละ 13) ผลดังกล่าวสอดคล้องกับข้อค้นพบที่ระบุว่า เนื้อหาส่วนใหญ่ (ร้อยละ 65.3) ไม่เกี่ยวข้องกับประเด็นทางวิชาการ และมีโทนเสียงเชิงบวกหรือขบขันรวมกันคิดเป็นร้อยละ 85.7 ข้อค้นพบที่สำคัญเพิ่มเติมคือผู้ใช้บริการส่วนใหญ่ (ร้อยละ 98.7) เลือกที่จะระบุชื่อหรือใช้นามแฝงของบัญชีอินสตาแกรมส่วนตัวอย่างชัดเจน ซึ่งสะท้อนถึงระดับความไว้วางใจต่อพื้นที่ดังกล่าว โดยสรุปบอร์ดแลกเปลี่ยนอินสตาแกรมประสบความสำเร็จในการทำหน้าที่เป็นพื้นที่ด้านอัลกอริทึมที่ปลอดภัย ซึ่งเอื้อให้ผู้ใช้บริการสามารถสร้างและแสดงอัตลักษณ์เชิงการสื่อสารได้อย่างอิสระและเป็นธรรมชาติ ปราศจากแรงกดดันจากการวัดผลหรือกลไกการเปรียบเทียบเชิงประสิทธิภาพ ข้อค้นพบจากงานวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่า นวัตกรรมบริการที่มุ่งเน้นการสื่อสารเชิงสังคมเป็นกลยุทธ์สำคัญของห้องสมุดมหาวิทยาลัยในการส่งเสริมสุขภาวะทางดิจิทัลและสร้างชุมชนทางสังคมในยุคปัญญาประดิษฐ์

คำสำคัญ : พื้นที่สาธารณะ; พื้นที่ที่สาม; การแสดงออกของผู้ใช้; นวัตกรรมห้องสมุด; ห้องสมุดมหาวิทยาลัย

¹ บรรณารักษ์ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, E-mail: navarat.p@lib.kmutnb.ac.th

User Expression in the Public Space through the Instagram Exchange Board of the Central Library, KMUTNB: A Socio-Communicative Analysis in the Context of the AI-Era University Library

Navarat Phokiew¹

Abstract

This study aims to (1) analyze patterns of user expression in the public space of the university library, and (2) examine the role of service innovation as a safe space to address communication challenges in the performance-driven AI era. A mixed-methods research design was employed, integrating quantitative content analysis using descriptive statistics with qualitative interpretation of user-generated content posted on the Instagram Exchange Board named “LibMePlay.” A total of 300 entries were analyzed. Quantitative findings reveal that the primary purpose of user expression focused on identity and self-representation (49.3%), followed by entertainment-seeking (18.7%) and emotional release or stress relief (13.0%). These results align with the observation that most content (65.3%) was non-academic in nature, with a predominantly positive or humorous tone (85.7%). A significant finding is that the majority of users (98.7%) explicitly identified themselves through their personal Instagram usernames or pseudonyms, reflecting a high level of trust in the platform. In conclusion, the “LibMePlay” board successfully functioned as a counter-algorithmic safe space, enabling users to express and construct communicative identities freely and naturally, without pressure from performance metrics or comparative mechanisms. The findings suggest that socially-oriented service innovation is a key strategy for university libraries to promote digital well-being and foster social communities in the age of artificial intelligence.

Keywords: Public Space, Third Place, User Expression, Library Innovation, University Library

¹ Librarian, Central Library King Mongkut's University of Technology North Bangkok, Thailand
E-mail: navarat.p@lib.kmutnb.ac.th

บทนำ

ในยุคปัญญาประดิษฐ์เทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในหลากหลายมิติของชีวิตมนุษย์ โดยเฉพาะในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งปัญญาประดิษฐ์ไม่เพียงเปลี่ยนแปลงวิธีการจัดการสารสนเทศและการให้บริการของห้องสมุดแต่ยังส่งผลกระทบต่ออย่างลึกซึ้งต่อรูปแบบการสื่อสารและความสัมพันธ์ทางสังคมของผู้ใช้บริการ นักศึกษาใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นหลักในการสร้างตัวตนและปฏิสัมพันธ์ (Hernández, 2024) อย่างไรก็ตามอัลกอริทึมของแพลตฟอร์มดิจิทัลเหล่านี้มักให้ความสำคัญกับการสื่อสารที่สามารถวัดผลได้ (Measurable Communication) เช่น จำนวนการกดไลก์ การแชร์ หรือการมีส่วนร่วม ซึ่งนำไปสู่วัฒนธรรมการแสดงออกที่ขับเคลื่อนด้วยประสิทธิภาพมากกว่าการแสดงออกที่แท้จริง ผลที่ตามมาคือความกดดันในการสร้างภาพลักษณ์ที่สมบูรณ์แบบและการแสดงออกที่ไม่แท้จริง งานวิจัยหลายชิ้นชี้ให้เห็นว่าการเปรียบเทียบทางสังคมที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องบนแพลตฟอร์มเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อสุขภาวะทางจิตใจของผู้ใช้บริการโดยเฉพาะในกลุ่มเยาวชนและนักศึกษา จากแรงกดดันทางดิจิทัลดังกล่าวผู้ใช้บริการจำนวนมากจึงแสวงหาพื้นที่ทางกายภาพที่เป็นอิสระจากการควบคุมและการประเมินของอัลกอริทึม (Wongrueng, 2023) เพื่อการแสดงออกอย่างเสรีห้องสมุดในฐานะพื้นที่สาธารณะที่สาม (Third Place) ตามแนวคิดของ Oldenburg (1989) จึงมีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนผ่านจากแหล่งค้นคว้าข้อมูลไปสู่พื้นที่ทางสังคมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ ความปลอดภัย และความเป็นตัวตนที่แท้จริงของผู้ใช้บริการ อย่างไรก็ตามการสร้างปฏิสัมพันธ์และการแสดงออกที่แท้จริงในพื้นที่ทางกายภาพของห้องสมุดในยุคดิจิทัลยังคงเป็นช่องว่างที่ท้าทายสำหรับบรรณารักษ์หรือผู้ที่อยู่ในวงการห้องสมุดโดยเฉพาะในบริบทที่พฤติกรรมของผู้ใช้บริการได้รับอิทธิพลจากโลกดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง (Tim et al., 2021)

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ (มจพ.) ได้ตระหนักถึงความท้าทายดังกล่าวโดยสังเกตจากพฤติกรรมของผู้ใช้บริการที่นิยมเขียนชื่ออินสตาแกรม พร้อมแคปชันลงบนบอร์ดแสดงความคิดเห็น จากข้อสังเกตนี้ในช่วงกิจกรรมสัปดาห์ห้องสมุด (Lib Fest) ประจำปีการศึกษาที่ 1/2568 สำนักฯ จึงได้เริ่มกิจกรรมนำร่อง "บอร์ดแลกเปลี่ยนอินสตาแกรม" (IG Board) ที่ชื่อ "LibMePlay" ซึ่งเป็นนวัตกรรมบริการที่ประยุกต์รูปแบบการสื่อสารดิจิทัลมาสู่พื้นที่ทางกายภาพโดยกลไกของนวัตกรรมนี้คือ 1) ผู้ใช้บริการสแกน QR Code ที่บอร์ดทางกายภาพ 2) QR Code จะนำไปยัง Google Forms เพื่อให้ผู้ใช้บริการป้อนข้อมูลได้แก่ชื่อบัญชีอินสตาแกรมและข้อความ 3) ข้อมูลจาก Google Sheets จะถูกดึงข้อมูลแบบเรียลไทม์โดยใช้เทคโนโลยี Socket.IO (Node.js) เพื่อนำไปแสดงผลบนหน้าจอการจัดแสดงบนบอร์ดทางกายภาพ 4) ข้อมูลดิบใน Google Sheets ถูกใช้เป็นฐานข้อมูลสำหรับการวิจัยนี้ บอร์ดดังกล่าวได้ถูกนำออกเมื่อกิจกรรมสัปดาห์ห้องสมุดเสร็จสิ้นแต่กลับเกิดกระแสเรียกร้องจากผู้บริการให้นำกลับมาติดตั้งใหม่ ปรากฏการณ์นี้สะท้อนให้เห็นถึงความต้องการของผู้ใช้บริการที่มีต่อพื้นที่ทางกายภาพที่ปลอดภัยสำหรับการแสดงออกที่แท้จริงรวมถึงบทบาทใหม่ของห้องสมุดในการเป็นสื่อกลางเชื่อมโยงระหว่างโลกดิจิทัลและโลกแห่งความเป็นจริง (Sukharoj, 2020)

ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ในการทำวิจัยเพื่อทำความเข้าใจปรากฏการณ์บอร์ดแลกเปลี่ยนอินสตาแกรม (IG Board) ในบริบทของห้องสมุดตัวอย่างของพื้นที่สาธารณะที่สาม (Third Place) ที่

เกิดขึ้นท่ามกลางบริบทของยุคปัญญาประดิษฐ์ การวิจัยมุ่งสำรวจลักษณะและประเภทเนื้อหาการแสดงผลของผู้ใช้บริการบนบอร์ดดังกล่าว รวมถึงการทำความเข้าใจบทบาทของบอร์ดในฐานะพื้นที่ทางกายภาพที่ปลอดภัยซึ่งเอื้อต่อการแสดงออกอย่างแท้จริงและการสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างผู้ใช้บริการ ผลการศึกษาคาดว่าจะประโยชน์ในการเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงบริการของห้องสมุดเพื่อรับมือกับความท้าทายด้านการสื่อสารและการสร้างชุมชนในยุคปัญญาประดิษฐ์

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์รูปแบบการแสดงผลของผู้ใช้บริการในพื้นที่สาธารณะของห้องสมุด
2. เพื่อศึกษาบทบาทของนวัตกรรมบริการ (บอร์ดแลกเปลี่ยนอินสตagram) ในการทำหน้าที่เป็นพื้นที่ปลอดภัย เพื่อรับมือกับความท้าทายด้านการสื่อสารในยุคปัญญาประดิษฐ์ที่ขับเคลื่อนด้วยประสิทธิภาพ

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องหรือกรอบแนวคิด / Literature Review / Conceptual Framework

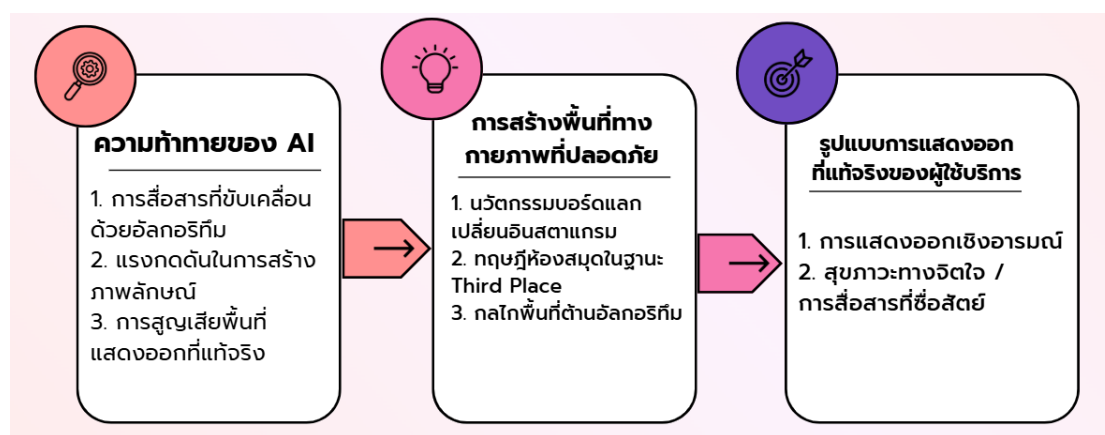
1. การสื่อสารและตัวตนในยุคปัญญาประดิษฐ์ ในยุคที่ปัญญาประดิษฐ์และโซเชี่ยลมีเดียเข้ามามีอิทธิพลต่อการสื่อสาร ผู้คนต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงในการแสดงออกถึงตัวตนท่ามกลางกระแสข้อมูลและการทำงานของอัลกอริทึม (Algorithm) ซึ่งในบริบทของงานวิจัยนี้ หมายถึงชุดคำสั่งทางคอมพิวเตอร์ที่คัดกรองและกำหนดการมองเห็นเนื้อหาบนสื่อสังคมออนไลน์ โดยมีมุ่งเน้นผลตอบแทนเชิงประสิทธิภาพและการสร้างการมีส่วนร่วม (Engagement) มากกว่าการแสดงผลที่แท้จริงของผู้คน สิ่งนี้ส่งผลให้เกิดการจำกัดมุมมองและบิดเบือนความเป็นจริง Hernández (2024) ได้ชี้ให้เห็นว่าเทคโนโลยีเหล่านี้มักสร้างเนื้อหาที่กระตุ้นอารมณ์เพื่อเพิ่มระดับการมีส่วนร่วม เช่น การใช้ Deepfakes หรือข่าวปลอมที่แพร่กระจายอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้เกิดอคติและการเลือกเก็บข้อมูลเพื่อยืนยันความเชื่อเดิม นอกจากนี้ Quantum Consumer Solutions (2025) ได้อธิบายถึงปรากฏการณ์ "ความอ่อนล้าจากอัลกอริทึม" (Algorithm Fatigue) ซึ่งเกิดจากการที่ผู้คนเริ่มเบื่อหน่ายกับคำแนะนำที่คาดเดาได้และถูกกำหนดโดยระบบ นำไปสู่กระแสการเคลื่อนไหวต่อต้านอัลกอริทึม (Anti-Algorithm Movement) ที่เน้นความแท้จริงและความเป็นธรรมชาติ เช่น เทรนด์ Unboxing หรือการค้นพบสิ่งใหม่โดยบังเอิญ (Serendipity) แนวคิดนี้เชื่อมโยงกับการออกแบบบริการในห้องสมุดที่ควรใช้เทคโนโลยีเพื่อฟื้นฟูการแสดงออกที่เป็นธรรมชาติและเชื่อมโยงตัวตนที่แท้จริงในพื้นที่ที่ผสมผสานระหว่างโลกดิจิทัลและกายภาพ

2. ห้องสมุดในฐานะพื้นที่สาธารณะที่สาม พื้นที่สาธารณะโดยเฉพาะห้องสมุดมหาวิทยาลัยทำหน้าที่เป็นพื้นที่สาธารณะที่สาม (Third Place) ที่ช่วยลดความโดดเดี่ยวและส่งเสริมการเชื่อมโยงทางสังคม โดยพื้นที่สาธารณะที่สาม หมายถึง พื้นที่ทางสังคมที่เป็นกลางนอกเหนือจากบ้าน (ที่หนึ่ง) และที่ทำงานหรือสถานศึกษา (ที่สอง) ซึ่งเอื้อต่อการปฏิสัมพันธ์แบบไม่เป็นทางการ ทั้งนี้ Oldenburg (1989) ได้นิยามพื้นที่สาธารณะที่สาม (Third Place) ว่าเป็นพื้นที่ทางสังคมที่เป็นกลาง เช่น ร้านกาแฟหรือห้องสมุด ที่ส่งเสริมการสนทนาแบบไม่เป็นทางการสร้างการเข้าถึงที่เท่าเทียมและความหลากหลายทางวัฒนธรรม ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการสร้างชุมชนที่ยั่งยืน แนวคิดนี้สอดคล้องกับบริบทของสังคมเมืองในปัจจุบัน ดังที่ Wongrueang (2023) ได้สำรวจปัญหาความเหงาจากการ

ขยายตัวของเมืองในประเทศไทย และเสนอว่าพื้นที่สาธารณะที่สาม เช่น ห้องสมุด สามารถเป็นทางออกในการบรรเทาความโดดเดี่ยวผ่านการพบปะแบบไม่เป็นทางการ โดยพื้นที่เหล่านี้ต้องเข้าถึงง่ายและเอื้อต่อการมีส่วนร่วม ในมิติของการเรียนรู้ Sukharoj (2020) ได้วิเคราะห์การใช้พื้นที่สาธารณะที่สามเพื่อสร้างพื้นที่เรียนรู้ที่ส่งเสริมความหลากหลายทางวัฒนธรรม โดยเสนอให้มีการออกแบบพื้นที่ที่มีความยืดหยุ่นเพื่อรองรับการแสดงออกที่แตกต่าง ซึ่งสามารถนำมาปรับใช้กับบอร์ดแลกเปลี่ยนในห้องสมุดเพื่อส่งเสริมความหลากหลายในยุคที่ตัวตนมักถูกกำหนดโดยอัลกอริทึม นอกจากนี้ Kimnuan & Boonkham (2019) ยังพบว่าพื้นที่สาธารณะในมหาวิทยาลัยต้องมีการเชื่อมโยงกับกิจกรรมและการเคลื่อนไหวเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมที่ยั่งยืน ซึ่งสนับสนุนแนวคิดการใช้บอร์ดอินสตาแกรมเพื่อขยายขอบเขตพื้นที่สาธารณะให้ครอบคลุมทั้งมีติออนไลน์และออฟไลน์

3. นวัตกรรมบริการห้องสมุด ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในยุคปัญญาประดิษฐ์จำเป็นต้องปรับตัวสู่การเป็นพื้นที่ทางสังคมที่ผสมผสานเทคโนโลยีเข้ากับการเชื่อมโยงของผู้ใช้บริการ Canbulut & Dede (2025) ได้ศึกษาแนวทางการเปลี่ยนห้องสมุดให้เป็นพื้นที่สาธารณะที่สาม สำหรับผู้ใช้บริการ โดยเสนอให้มีการออกแบบพื้นที่ใหม่ที่ประกอบด้วยโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี พื้นที่สร้างการมีส่วนร่วม เพื่อรองรับความต้องการในการเชื่อมโยงทางสังคมและการพัฒนาตนเอง แนวทางนี้สอดคล้องกับการพัฒนานวัตกรรม "บอร์ดแลกเปลี่ยนอินสตาแกรม" ของห้องสมุด มจพ. ที่ทำหน้าที่เป็นเครื่องมือสร้างความเชื่อมโยงทางสังคมและเปิดโอกาสให้ผู้ให้บริการได้แสดงออกถึงตัวตนที่แท้จริงในพื้นที่ที่ปลอดภัยจากแรงกดดันของอัลกอริทึม

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัยแสดงความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของตัวแปร โดยกำหนดให้ความท้าทายของปัญญาประดิษฐ์ (การสื่อสารแบบ Algorithm-Driven และแรงกดดันในการสร้างภาพลักษณ์) เป็นตัวแปรต้น ที่ส่งผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ นำไปสู่กระบวนการ การสร้างพื้นที่ทางกายภาพที่ปลอดภัย (ซึ่งประกอบด้วย นวัตกรรมบอร์ดแลกเปลี่ยนอินสตาแกรม ทฤษฎี Third Place และกลไก Anti-Algorithm Space) ทำหน้าที่เป็นตัวแปรกลาง ที่ช่วยลดผลกระทบดังกล่าว และส่งผลโดยตรงไปยังรูปแบบการแสดงออกที่แท้จริงของผู้ใช้บริการ (การแสดงออกเชิงอารมณ์ และสุขภาวะทางจิตใจ/การสื่อสารที่ซื่อสัตย์) ซึ่งเป็นตัวแปรตามของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

วิธีวิจัย วิธีการศึกษา การออกแบบวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ที่ประยุกต์ใช้การศึกษาเฉพาะกรณี (Case Study) เป็นฐานในการดำเนินงาน ผู้วิจัยมุ่งวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ของปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นบนบอร์ดแลกเปลี่ยนอินสตากลุ่ม (IG Board) โดยครอบคลุมทั้งการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณเพื่อระบุรูปแบบการแสดงออก และการตีความเชิงคุณภาพเพื่อทำความเข้าใจแรงจูงใจและบริบททางสังคมในเชิงลึก

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้ใช้บริการทุกคนของสำนักหอสมุดกลาง มจพ. ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงออกบนบอร์ดแลกเปลี่ยนอินสตากลุ่ม (IG Board)

กลุ่มตัวอย่างและหน่วยในการวิเคราะห์ เนื่องจากการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) การกำหนดกลุ่มตัวอย่างจึงแบ่งเป็น 2 ระดับ เพื่อความชัดเจนในการศึกษา ดังนี้

- ระดับกรณีศึกษา (Case Study) คือ บอร์ดแลกเปลี่ยนอินสตากลุ่ม (IG Board) ของสำนักหอสมุดกลาง มจพ.

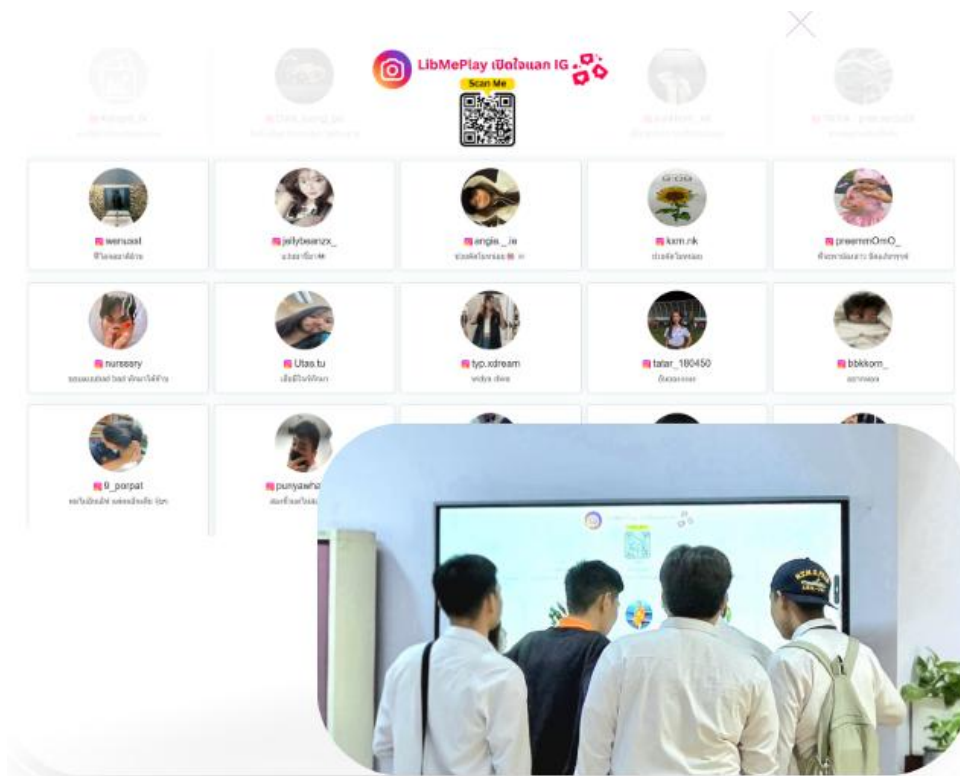
- ระดับหน่วยในการวิเคราะห์ (Unit of Analysis) คือ ข้อมูลโพสต์ 1 โพสต์ (ซึ่งประกอบด้วยชื่ออินสตากลุ่ม รูปภาพ และข้อความที่ใส่) ในช่วงภาคการศึกษาที่ 1/2568 (ระหว่างวันที่ 23 มิถุนายน 2568 ถึง 24 ตุลาคม 2568) รวมทั้งสิ้น 1,048 รายการ

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างเป็นระบบ (Systematic Sampling) โดยคำนวณช่วงการสุ่ม (k) เท่ากับ 3.49 หรือประมาณทุกๆ 3 รายการ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นตัวแทนตลอดช่วงเวลา โดยมีขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ทั้งสิ้น 300 รายการ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล คือ บอร์ดแลกเปลี่ยนอินสตากลุ่ม (IG Board) ที่ชื่อว่า LibMePlay ซึ่งเป็นนวัตกรรมบริการแบบผสมผสาน ตั้งอยู่บริเวณชั้น 2 หอสมุดของสำนักฯ ประกอบด้วย

- QR Code บนบอร์ดแลกเปลี่ยนอินสตากลุ่ม
- Google Forms ทำหน้าเชื่อมโยงข้อมูลที่บันทึกจาก QR Code ข้อมูลทั้งหมดรวบรวมใน Google Sheets โดยอัตโนมัติ

ภาพที่ 1 การแสดงข้อมูลบนบอร์ดแลกเปลี่ยนอินสตาแกรม (IG Board) LibMePlay

ประทับเวลา	IG	Caption	รูปภาพ (อัตราส่วนแนว 1:1)
14/7/2025, 11:25:35	pimnwns	รติยาไม่ห่มนะคร่ำ	
14/7/2025, 11:28:51	Jirapat_r26	ฝันร้ายโรงพยาบาล ลวสานงานเลี้ยง ท้ายปีปิ้งงานบุญ มรสมงานแต่ง ด้วยแข่งไล่จิ้น ตัวกินงานศพ ตัว ประกบร้านข้าว ตัวทำงานแต่ง ตัวป่วนงานบวช ปีศาจงานขึ้นบ้าน ใหม่	https://drive.google.com/open?id=1Hdx66BhMuqRu50YTat1odtBohsXBz0uYV
14/7/2025, 11:34:23	kittinat_t	PnET	https://drive.google.com/open?id=1yaj4yFGmV5O6ZK8rz9AKigzGlvDo4-5
14/7/2025, 11:42:51	__pxngpxng	ครุฑไฟอยากรู้แฟน	https://drive.google.com/open?id=1pK_C75OCzb0MEc73gmulcYBjTIXWRyoe
14/7/2025, 11:44:40	gangseiwkmutnb	อยากรู้ที่มาตัวเอง	https://drive.google.com/open?id=1194pDzVhiSrtQVJ7v4svgfpm0bWpL-w
14/7/2025, 11:45:47	pxlmiz_	HBS	https://drive.google.com/open?id=1pcXMs19tdncFu8Eke-yJQXoEdW9AxiN
14/7/2025, 11:59:31	lesyeuxdeyour_r	รติยาใจร้าย เลี้ยวซ้ายไปไหนได้ บ้าง	https://drive.google.com/open?id=1_Pyg_F6Sgbl3Yq1owllNFvxGgCmi_I
14/7/2025, 12:01:39	pimnwns	รติยาดับหนูไม่ห่มนะคร่ำ	https://drive.google.com/open?id=1Fo11BLT_r-Jx4JtCO6Q5vI7n5QmAyrtY
14/7/2025, 12:07:01	iam_ixxfhx.q	HBS ❤️	https://drive.google.com/open?id=14DKYb7maRJoS1JMyIjDe_L3LEFx42qI
14/7/2025, 12:12:04	photopho_06	สุดหล่อครุฑศาสตร์	https://drive.google.com/open?id=19PjDifTxxWIE54fxnpkxbrkK3FBgQ2Bo
14/7/2025, 12:17:40	kittinat_t	PeET	https://drive.google.com/open?id=18iZ-6TFh-mwBNhKVx-yK_Gfgn48cDXzi
14/7/2025, 12:19:32	cxmx.pi	ชื่อโจ้ ขอบเจ้	https://drive.google.com/open?id=1f23uv7PvZCa_nLNOR-wtxcbfG1hEqGG
14/7/2025, 12:30:02	kitx_qz	ตัวซีเคร็ทวิทยา	https://drive.google.com/open?id=1Il6q1ojPXFydh9TIH9Bxsrbq80E5VrVd
14/7/2025, 12:31:47	b_np.m89	เบ๊อเข้าวันจันทร์จะมีสสส	https://drive.google.com/open?id=14EWIUK7zX5a0Xtw_HgZa5sUYHizPxnPd
14/7/2025, 12:50:36	Gangsaiwkmtnb	พี่เด็ดTE	https://drive.google.com/open?id=1tMU9yVUuUFyZWvZ5D9DgmcDgo1vfUzt_
14/7/2025, 13:04:43	feliciathesigma	Juju	
14/7/2025, 13:06:45	Pachara_kumnerd	ไม่มี	https://drive.google.com/open?id=18iqJ5nWdzWp6Nve7ZaMzPlf0anBidSOH

ภาพที่ 2 ข้อมูลที่แสดงบนบอร์ดแลกเปลี่ยนอินสตาแกรมจะถูกบันทึกในรูปแบบ Google Sheet

3. เครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ตารางการเข้ารหัส (Coding Sheet) สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดของงานวิจัย เพื่อใช้ในการจัดหมวดหมู่และวิเคราะห์ข้อมูลจาก Google Sheets

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้สถิติเชิงพรรณนาสำหรับคำนวณความถี่และร้อยละของแต่ละรหัสในตัวแปรหลักเพื่อวิเคราะห์เนื้อหาเชิงปริมาณ และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรหัสที่สำคัญเพื่อสร้างข้อโต้แย้งทางสถิติในการสนับสนุนสมมติฐานเกี่ยวกับพื้นที่ปลอดภัย

การวิเคราะห์เชิงประเด็นหลัก นำผลลัพธ์เชิงปริมาณมาเป็นฐานในการตีความเชิงคุณภาพและกำหนดประเด็นหลักที่สะท้อนถึงแรงจูงใจและนัยยะทางสังคมเพื่อเชื่อมโยงและอภิปรายผลกับแนวคิด "พื้นที่สาธารณะที่สาม"

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจาก 300 รายการ แสดงให้เห็นว่าบอร์ดแลกเปลี่ยนอินสตากลุ่ม (IG Board) ทำหน้าที่เป็นพื้นที่หลักสำหรับการสร้างอัตลักษณ์เชิงสังคมและการแสดงผลออกของผู้ใช้บริการในลักษณะที่จูงใจหลักกับความตั้งใจจากบริบททางการศึกษาและแรงกดดันทางดิจิทัล

1. รูปแบบการแสดงผลออกและแรงจูงใจในการใช้บอร์ดสำหรับแลกเปลี่ยนอินสตากลุ่ม

ตารางที่ 1-1 วัตถุประสงค์หลักในการแสดงผลออก (N=300)

ลำดับ	วัตถุประสงค์หลัก	จำนวน)	ร้อยละ
1	สร้างอัตลักษณ์/ตัวตน	148	49.3
2	แสวงหาความบันเทิง (ตลก, มีม)	56	18.7
3	ระบายอารมณ์/ความเครียด	39	13.0
4	สื่อสารกับเพื่อน (นัดหมาย/ทักทาย)	43	14.3
5	ขอ/ให้ข้อมูล (การเรียนรู้/กิจกรรม)	14	4.7
รวม		300	100

จากตารางที่ 1-1 ซึ่งแสดงผลการวิเคราะห์วัตถุประสงค์หลักในการแสดงผลออกของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 300 รายการ พบว่าวัตถุประสงค์หลักในการแสดงผลออกมากที่สุดคือการสร้างอัตลักษณ์หรือตัวตน จำนวน 148 รายการ (ร้อยละ 49.3) ป่งชี้ถึงแนวโน้มที่ชัดเจนในการใช้ช่องทางแสดงผลออกเพื่อกำหนดและเสริมสร้างภาพลักษณ์ส่วนบุคคลในสังคมดิจิทัล รองลงมาคือการแสวงหาความบันเทิง เช่น การแบ่งปันเนื้อหาตลกหรือมีม จำนวน 56 คน (ร้อยละ 18.7) ซึ่งสะท้อนถึงบทบาทของบอร์ดแลกเปลี่ยนอินสตากลุ่มในฐานะเครื่องมือผ่อนคลายและสร้างความสนุกสนาน ตามด้วยการสื่อสารกับเพื่อน เช่น การนัดหมายหรือทักทาย จำนวน 43 คน (ร้อยละ 14.3) และการระบายอารมณ์หรือความเครียด จำนวน 39 คน (ร้อยละ 13.0) ตามลำดับ ในขณะที่วัตถุประสงค์ที่มีสัดส่วนต่ำที่สุดคือการขอหรือให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเรียนหรือกิจกรรม จำนวน 14 คน (ร้อยละ 4.7) ผลการศึกษานี้ชี้ให้เห็นถึงลักษณะการใช้งานที่เน้นด้านอัตลักษณ์ส่วนบุคคลและความบันเทิงมากกว่าการแลกเปลี่ยนข้อมูลเชิงวิชาการ

ตารางที่ 1-2 ภาพรวมลักษณะการใช้งานบอร์ดแลกเปลี่ยนอินสตาแกรม

มิติการวิเคราะห์	ผลการวิเคราะห์	ร้อยละ
ลักษณะการใช้งาน	ไม่เชิงวิชาการ	65.3
	เชิงวิชาการ	34.7
โทนเสียง	เชิงบวก	62.7
	ขบขัน/เหน็บแนม	23.0
การระบุตัวตน	ระบุชื่อ/นามแฝงชัดเจน	98.7
การเชื่อมโยงโลกออนไลน์	มีการอ้างอิง IG/TikTok/เกม	85.7
ผลกระทบต่อ Third Place	สนับสนุน	93.0

จากตารางที่ 1-2 พบว่าลักษณะการใช้งานส่วนใหญ่ไม่เน้นเชิงวิชาการ โดยมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 65.3 ในขณะที่การใช้งานเชิงวิชาการคิดเป็นร้อยละ 34.7 ซึ่งบ่งชี้ถึงการที่พื้นที่ดังกล่าวถูกนำมาใช้เพื่อวัตถุประสงค์ส่วนบุคคลและสังคมมากกว่าด้านการศึกษา สำหรับโทนเสียง การแสดงออกเชิงบวกครองสัดส่วนหลักที่ร้อยละ 62.7 รองลงมาด้วยโทนขบขันหรือเหน็บแนมที่ร้อยละ 23 ซึ่งเมื่อรวมกันแล้วคิดเป็นร้อยละ 85.7 สะท้อนถึงบรรยากาศที่เน้นความเป็นบวกและความสนุกสนานในชุมชนออนไลน์ นอกจากนี้ผู้ใช้ส่วนใหญ่เลือกที่จะระบุตัวตนอย่างชัดเจนผ่านชื่อหรือนามแฝง คิดเป็นร้อยละ 98.7 ซึ่งชี้ให้เห็นถึงระดับความมั่นใจและความเปิดเผยในพื้นที่นี้ ที่น่าสนใจคือ แม้ว่าบอร์ดแลกเปลี่ยนอินสตาแกรมจะเป็นพื้นที่ทางกายภาพแต่มีการเชื่อมโยงกับโลกออนไลน์สูง โดยมีการอ้างอิงถึงอินสตาแกรมหรือระบุชื่อผู้ใช้ที่สามารถเชื่อมโยงได้จริง คิดเป็นร้อยละ 85.7 ซึ่งบ่งบอกถึงการผสมผสานระหว่างโลกจริงและโลกดิจิทัลในพฤติกรรมของผู้ใช้ สุดท้าย ผลกระทบต่อบรรยากาศพื้นที่สาธารณะที่สาม (Third Place) พบว่าการแสดงออกส่วนใหญ่สนับสนุน คิดเป็นร้อยละ 93.0 ซึ่งเน้นย้ำถึงบทบาทของบอร์ดดังกล่าวในฐานะพื้นที่สังคมที่ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวกและการเชื่อมโยงชุมชน

2. การวิเคราะห์รูปแบบการแสดงออกเชิงคุณภาพ (Thematic Insight)

การวิเคราะห์เนื้อหาเชิงคุณภาพจากเนื้อหาการแสดงออกทั้ง 300 รายการ เผยให้เห็นประเด็นหลัก 3 ประเด็น ที่อธิบายความสำเร็จของบอร์ดแลกเปลี่ยนอินสตาแกรมในฐานะพื้นที่ Anti-Algorithm ได้อย่างชัดเจน ดังแสดงในตารางที่ 2-1

ตารางที่ 2-1 สรุปประเด็นหลัก (Themes) ที่ได้จากการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ

ประเด็นหลัก	คำอธิบาย	การสนับสนุนเชิงปริมาณ	นัยยะสำคัญ
1. การสร้างอัตลักษณ์เชิงเล่น	ผู้ใช้บริการใช้บอร์ดเพื่อเล่นกับอัตลักษณ์ทางวิชาการและสังคม โดยผสมผสานสถานะ เช่น คณะสาขา วิชาที่เรียน เข้ากับความขบขัน	วัตถุประสงค์หลักเพื่อสร้างอัตลักษณ์ / ตัวตน คิดเป็นร้อยละ 49.3	เป็นกลไกหลักหนึ่งวัฒนธรรมการแสดงโดยลดความจริงจังของอัตลักษณ์ลง
		โทนเสียงขบขัน / เหน็บแนมคิดเป็นร้อยละ 23	

ประเด็นหลัก	คำอธิบาย	การสนับสนุนเชิงปริมาณ	นัยยะสำคัญ
2. กลไกการลดความเครียด	บอร์ดทำหน้าที่เป็นพื้นที่ปลอดภัยในการระบายความเครียดและแสวงหาความบันเทิง เพื่อหลีกเลี่ยงความกดดัน	การแสดงออกเชิงวิชาการ พบว่าเป็นการสื่อสารไม่วิชาการ คิดเป็นร้อยละ 65.3 วัตถุประสงค์หลักเพื่อระบายอารมณ์ / ความเครียด คิดเป็นร้อยละ 13 วัตถุประสงค์หลักเพื่อแสวงหาความบันเทิง คิดเป็นร้อยละ 18.7	ยืนยันว่าผู้ใช้ต้องการพื้นที่ที่แท้จริงเพื่อแสดงอารมณ์ โดยไม่ต้องกังวลกับกรอบวิชาการ
3. ความไว้วางใจและการกำกับดูแลตนเอง	ผู้ใช้บริการมีความไว้วางใจสูงต่อพื้นที่ (กล้าเปิดเผยตัวตน) และช่วยกันกำกับดูแลบรรทัดฐานทางสังคมของพื้นที่นั้นด้วยตนเอง	การระบุตัวตน ผู้ใช้มีการระบุชื่อ / นามแฝงชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 98.7 เนื้อหาการโพสต์สนับสนุนคุณสมบัติพื้นที่สาธารณะที่สาม คิดเป็นร้อยละ 93	พิสูจน์ว่าความปลอดภัยของบอร์ดไม่ได้มาจากการซ่อนตัวตนแต่มาจากการไม่วัดผล

จากตารางที่ 2-1 ซึ่งนำเสนอผลการวิเคราะห์เชิงคุณภาพแบบผสมผสานจากเนื้อหาการแสดงออกทั้ง 300 รายการในบอร์ดแลกเปลี่ยนอินสตagramพบประเด็นหลัก 3 ประการที่อธิบายความสำเร็จของพื้นที่นี้ในฐานะ พื้นที่ Anti-Algorithm คือ 1. การสร้างอัตลักษณ์เชิงเล่น 2. กลไกการลดความเครียด และ 3. ความไว้วางใจและการกำกับดูแลตนเอง โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 การสร้างอัตลักษณ์เชิงเล่น ผลการศึกษาพบว่าวัตถุประสงค์หลักในการแสดงออกมากที่สุดคือการสร้างอัตลักษณ์หรือตัวตน (สอดคล้องกับผลเชิงปริมาณ ร้อยละ 49.3) ผู้ใช้บริการใช้บอร์ดนี้เพื่อเล่นกับอัตลักษณ์ของตนเอง โดยเฉพาะการผสมผสานอัตลักษณ์ทางวิชาการเข้ากับความขบขันเพื่อลดความตึงเครียดและสร้างตัวตนในพื้นที่สาธารณะ

การประกาศสถานะทางวิชาการเชิงเล่น

"ครูไฟฟ้าตัวร้าย"
 "วทอ. หวานเจี๊ยบ"
 "ตัวตึงครูไฟฟ้า"
 "วิวะมะมันร้าย เลยย้ายมาครู"
 "HBS ที่จริงใจ"
 "เสื้อกาวิคงกอดไม่อุ่นเท่าซ้อป"

การสร้างอัตลักษณ์ผ่านความสัมพันธ์ (และการหาคู่)

"อยากมีแฟน"

"รักจริงหวังแต่ง"

"หาสาว wolf cut ที่จริงใจครับ"

การสร้างภาพลักษณ์แบบหยอกเย้า

"ไม่ได้ซ่าแต่95กิโลเต็มถัง"

"แพ้นุ่มดีค่ะ เพิ่งต่อยกันมา"

2.2 กลไกการลดความเครียด บอร์ดทำหน้าที่เป็นพื้นที่ปลอดภัยในการระบายความเครียด (สอดคล้องกับผลเชิงปริมาณ คิดเป็นร้อยละ 13.0) และแสวงหาความบันเทิง (ร้อยละ18.7) ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการหลีกเลี่ยงความกดดันจากโลกวิชาการและดิจิทัล

การระบายความเครียดทางวิชาการ

"ฝันร้ายไฟฟ้า"

"ให้ผมได้นอนบ้างง"

"เดี๋ยวสลับ"

"ช่วยตัดโมหนอย

การใช้มุกตลกเป็นเครื่องมือ

"อามาผมไม่เคยพูดคำว่าท้อเลยคับ เพราะอามาพูดไทยไม่ได้"

"พระอะไรเป็นโทรศัพท์ เจลย พระถึงซัมซุง"

"อย่าโกหกว่าไม่มีแฟน เพราะเวลามันต่อยมันต่อยพี่ไม่ได้ต่อยหนู"

2.3 ความไว้วางใจและการกำกับดูแลตนเอง นอกเหนือจากการสร้างอัตลักษณ์ทางสังคมแล้ว จากการวิเคราะห์ยังพบว่าผู้ใช้บริการได้ใช้บอร์ดแลกเปลี่ยนอินสตาแกรมเป็นกลไกในการสื่อสารและกำกับดูแลการใช้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มจพ. ดังนี้

2.3.1 การสื่อสารและกำกับดูแลพื้นที่ แม้ว่าบอร์ดจะมีสัดส่วนโพสต์ที่เกี่ยวข้องกับบริการของสำนักฯโดยตรงน้อย แต่ผู้ใช้บริการได้ใช้ช่องทางนี้ในการกำหนดบรรทัดฐานทางสังคมของพื้นที่สาธารณะด้วยตนเองโดยใช้โทนเสียงขบขันเพื่อลดความตึงเครียดในการดักเตือน

"ห้องสมุดให้ใช้เสียงได้ แต่ไม่ควรรบกวนสังคม"

"ผมรู้ว่าคุณทำอะไรที่ห้องน้ำห้องสมุดแต่ผมพิสูจน์ไม่ได้"

2.3.2 การสะท้อนมุมมองต่อพื้นที่ ช่วยให้ห้องสมุดได้รับข้อมูลแบบทันต่อสถานการณ์เกี่ยวกับความรู้สึกต่อสภาพแวดล้อม

"ชั้น5มันเหงา"

"ทำทุกที่ให้เหมือนบ้าน"

"ห้องสมุดไม่ใช่สถานที่แบบนั้นน่า มาจับกันโซฟาได้บันได ถ้าขนาดนั้นเชิญกลับหอ"

2.3.3 ความไว้วางใจต่อองค์กร การที่ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่กล้าที่จะเปิดเผยข้อบกพร่อง อินสตาแกรมส่วนตัวสะท้อนถึงความไว้วางใจในระดับสูงต่อสำนักฯว่าจะไม่นำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ในทางที่ผิดหรือนำไปสู่การวัดผลและการตัดสินเช่นเดียวกับที่เกิดขึ้นในแพลตฟอร์มดิจิทัล

การอภิปรายผล

การศึกษาครั้งนี้ได้วิเคราะห์ปรากฏการณ์ทางสังคมและการสื่อสารที่เกิดขึ้นบนบอร์ดแลกเปลี่ยนอินสตาแกรม ซึ่งสะท้อนถึงบทบาทสำคัญของห้องสมุดมหาวิทยาลัยในยุคปัญญาประดิษฐ์ โดยผลการศึกษาพบความสำเร็จของสำนักฯ ในการใช้บอร์ดแลกเปลี่ยนอินสตาแกรมเป็นพื้นที่สาธารณะที่สาม (Third Place) ที่สามารถเข้าถึงและตอบสนองต่อกลุ่มผู้ใช้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีปัจจัยที่สนับสนุนดังนี้

1. บอร์ดแลกเปลี่ยนอินสตาแกรมสนับสนุนการสร้างบรรยากาศของพื้นที่สาธารณะที่ยอมรับและผ่อนคลาย ซึ่งเป็นคุณลักษณะหลักของพื้นที่สาธารณะที่สาม (Third Place) จากการวิเคราะห์พบว่าโพสต์ส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 93 แสดงความสนับสนุนต่อบรรยากาศดังกล่าว โดยมีเนื้อหาที่ขัดแย้งเพียงร้อยละ 0.7 เท่านั้น สะท้อนถึงสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อความอดทน นอกจากนี้โทนเสียงที่ผู้ใช้บริการบอร์ดฯ ส่วนใหญ่เป็นโทนเสียงเชิงบวก (ร้อยละ 62.7) ขบขัน/เหน็บแนม (ร้อยละ 23) บ่งชี้ว่าบอร์ดนี้เปิดโอกาสให้เกิดการสื่อสารที่สนุกสนานและไม่เป็นทางการโดยไม่ถูกจำกัดด้วยกรอบวิชาการที่เคร่งครัด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Oldenburg (1989) การค้นพบนี้ยังสอดคล้องกับแนวโน้มที่ห้องสมุดกำลังกำหนดบทบาทใหม่ของตนเองในฐานะศูนย์กลางทางสังคม (Social Hubs) สำหรับเยาวชนและนักศึกษา (Canbulut & Dede, 2025) และยังสนับสนุนแนวคิดที่ว่าพัฒนาพื้นที่สาธารณะในบริบทของมหาวิทยาลัยไทย ถือเป็นกลไกสำคัญในการสร้างปฏิสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของผู้ใช้บริการ (Kimnuan & Boonkham, 2019)

2. ผลลัพธ์ดังกล่าวยืนยันว่าบอร์ดแลกเปลี่ยนอินสตาแกรม (IG Board) ทำหน้าที่เป็นพื้นที่ด้านอัลกอริทึมอย่างสมบูรณ์ พฤติกรรมนี้สะท้อนถึงปรากฏการณ์ทางวัฒนธรรมในวงกว้างที่เรียกว่าการเคลื่อนไหวเพื่อต่อต้านอัลกอริทึมซึ่งเป็นปฏิกิริยาต่อความอ่อนล้าต่ออัลกอริทึม (Quantum Consumer Solutions, 2025) โดยบอร์ดแลกเปลี่ยนอินสตาแกรมได้หลีกเลี่ยงผลกระทบของปัญญาประดิษฐ์ที่มุ่งเน้นการวัดผลประสิทธิภาพอย่างสิ้นเชิง จากการวิเคราะห์แรงจูงใจในการแสดงออก พบว่าวัตถุประสงค์หลักสูงถึงร้อยละ 81 มุ่งเน้นไปที่การสร้างอัตลักษณ์ การแสวงหาความบันเทิงและการระบายอารมณ์หรือความเครียด ซึ่งเป็นความต้องการทางจิตสังคมที่ถูกกดทับในแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ขับเคลื่อนด้วยอัลกอริทึมแทนที่จะขับเคลื่อนด้วยประสิทธิภาพ ผู้ใช้บริการบนบอร์ดแลกเปลี่ยนอินสตาแกรมหันมาแสวงหาความแท้จริงซึ่ง Quantum Consumer Solutions (2025) ระบุว่าเป็นความจำเป็นใหม่ในยุคดิจิทัล นอกจากนี้ความไว้วางใจที่สูงเด่นชัด โดยผู้ใช้บริการร้อยละ 98.7 ระบุชื่อหรือนามแฝงอย่างชัดเจน แสดงให้เห็นว่าความปลอดภัยของบอร์ดแลกเปลี่ยนอินสตาแกรมมิได้อาศัยการปกปิดตัวตนหากแต่พึ่งพาความเชื่อมั่นต่อห้องสมุดในฐานะพื้นที่ที่ปราศจากการวัดผลและการตัดสินซึ่งแตกต่างจากแพลตฟอร์มดิจิทัลทั่วไป

ข้อเสนอแนะ

1. บรรณารักษ์ต้องเป็นผู้นำในการผลักดันให้ห้องสมุดยอมรับบทบาทใหม่ในฐานะศูนย์กลางสุขภาพและพื้นที่สังคมที่ปลอดภัย แทนที่จะจำกัดตนเองเป็นเพียงแหล่งค้นคว้าข้อมูล การปรับตัวนี้สอดคล้องกับแนวคิดที่ห้องสมุดจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนพื้นที่ทางกายภาพเพื่อรองรับการเรียนรู้รูปแบบใหม่ในยุคดิจิทัล เช่น การจัดให้มี Co-Working Space นอกจากพื้นที่สำหรับการทำงานร่วมกัน (Co-Working) แล้วห้องสมุดยังจำเป็นต้องจัดให้มีพื้นที่สำหรับการแสดงออกร่วมกัน เช่น มุม Workshop เพื่อตอบสนองความต้องการทางสังคมและสุขภาพจิตใจของผู้ใช้บริการ

2. บรรณารักษ์ควรใช้ประโยชน์จากข้อมูลเชิงอารมณ์ ที่ได้จากการวิเคราะห์เนื้อหาบนบอร์ด เช่น การระบายความเครียด และโทนเสียงขบขัน ซึ่งทักษะนี้ถือเป็นจุดแข็งของมนุษย์ที่ปัญญาประดิษฐ์ไม่สามารถตีความได้อย่างลึกซึ้ง เพื่อใช้ข้อมูลเหล่านี้ในการออกแบบกิจกรรมเชิงรุกที่ตอบสนองต่อความต้องการทางจิตใจของผู้ใช้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. ควรส่งเสริมการกำกับดูแลตนเองและรักษาช่องทางสื่อสารที่ไม่เป็นทางการไว้ จากการที่ผู้ใช้บริการใช้บอร์ดในการเรียกร้องรักษาภาวะเบี่ยง แสดงถึงศักยภาพในการมีส่วนร่วมของผู้ใช้ในการกำหนดบรรทัดฐานของพื้นที่ด้วยตนเอง

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณสำนักฯ ที่เอื้อเฟื้อพื้นที่ในการสร้างสรรค์พื้นที่ที่สาม ขอขอบพระคุณผู้พัฒนานวัตกรรม LibMePlay ตลอดจนบุคลากรฝ่ายบริการฯ ที่ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือการดำเนินงานอย่างดียิ่ง อีกทั้งขอขอบพระคุณผู้ใช้บริการทุกท่านที่ร่วมใช้งานและแบ่งปันตัวตนบนพื้นที่แห่งนี้ ทุกความร่วมมือของทุกภาคส่วนคือแรงขับเคลื่อนสำคัญที่ทำให้งานฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

จริยธรรม

จริยธรรมการวิจัย งานวิจัยนี้ได้รับการยกเว้นการขอจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์เนื่องจากเป็นการวิเคราะห์เนื้อหาจากข้อมูลทฤษฎีที่ผู้ใช้บริการยินยอมเปิดเผยต่อสาธารณะบนบอร์ดกิจกรรม

เอกสารอ้างอิง

- Canbulut, T., and Dede, H. (2025). Redefining spaces for youth: Libraries as the new social hubs. **Current Research in Social Sciences**, 11(1), 225–245.
<https://doi.org/10.30613/uresosc.1601076>
- Hernández, L. (2024, October 28). Teaching critical thinking in the age of AI and social media. **Enabling Learning LLC**. Retrieved from
<https://www.enablinglearning.com/teaching-critical-thinking-in-the-age-of-ai-and-social-media/>
- Kimnuan, P., and Boonkham, P. (2019). The role of public space in the development of Thammasat University Rangsit Campus in 2034. **Journal of Architectural/Planning Research and Studies (JARS)**, 16(1), 15–34. [In Thai]

- Oldenburg, R. (1989). **The great good place: Cafes, coffee shops, bookstores, bars, hair salons, and other hangouts at the heart of a community**. New York: Paragon House.
- Quantum Consumer Solutions. (2025). **The anti-algorithm movement: Authenticity as our new imperative**. Retrieved from <https://quantumcs.com/the-anti-algorithm-movement-authenticity-as-our-new-imperative/>
- Sukharoj, P. (2020). Creating a learning space for cultural diversity through the Third Place concept. **Journal of Community Development and Quality of Life**, 8(1), 79–92. [In Thai]
- Tim, Y., Cui, L., and Sheng, Z. (2021). Digital resilience: How rural communities leapfrogged into sustainable development. **Information Systems Journal**, 31(2), 323-345.
- Wongrueang, T. (2023). **The more urban, the lonelier... Getting to know third places, the loneliness-relieving spaces for city dwellers**. Retrieved from https://www.creativethailand.org/article-read?article_id=33857 [In Thai]
